

SXEDIO.774

11.5.1964: ΟΙ Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ, Δ. ΠΟΥΛΙΟΣ ΚΑΙ Β. ΚΑΠΟΤΑΣ ΣΚΟΤΩΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ. Ο ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΕΛΔΥΚ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΣΕ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟ ΤΟΥ ΟΡΚΙΖΕΤΑΙ ΝΑ ΕΚΔΙΚΗΘΕΙ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥΣ

Στις **2.45** το απόγευμα της **11ης Μαΐου, 1964**, οι Τούρκοι σκότωσαν ένα Κύπριο αστυνομικό και δύο ελλαδίτες αξιωματικούς και τραυμάτισαν ένα τρίτο που μπήκαν στην παλιά πόλη της Αμμοχώστου.

Θύματα ήταν ο Κύπριος αστυνομικός Κωστάκης Παντελίδης γιος του αστυνόμου Μιχαλάκη Παντελίδη και οι ελλαδίτες αξιωματικοί της ΕΛΔΥΚ Δημήτριος Πούλιος, Ταγματάρχης και Βασίλειος Καποτάς, Λοχαγός. Τραυματίας ήταν ο συνάδελφος τους Λοχαγός Παναγιώτης Ταρσούλης.

Οι τέσσερις άνδρες με ένα αυτόματο και ένα πιστόλι, μπήκαν κατά λάθος, όπως ανέφερε ο Λοχαγός Ταρσούλης, στην παλιά Αμμόχωστο, που ελεγχόταν από τους Τούρκους. Και σαν τους σταμάτησαν οι Τούρκοι σε ένα οδόφραγμα για να ελέγξουν τις ταυτότητες τους τους πυροβόλησαν και τους σκότωσαν.

Επίσημη ανακοίνωση για τη δολοφονία τους ανέφερε:

"Περί την **2.45** μ.μ. της σήμερον (**11.5.1964**) αυτοκίνητον οδηγούμενον υπό Ελληνοσ Κυπρίου και του οποίου επέβαινον τρεις αξιωματικοί της Ελληνικής Δυνάμεως Κύπρου εισήλθε κατά λάθος εις την εντός των τειχών της Αμμοχώστου τουρκικήν συνοικία. Μόλις διήλθον την πύλην των τειχών αντελήφθησαν, ότι ευρίσκοντο εντός της τουρκικής συνοικίας και προσεπάθησαν να επιστρέψουν. Τούρκοι όμως ένοπλοι εσταμάτησαν το αυτοκίνητο και επυροβόλησαν κατά των επιβατών του φονεύσαντες τους δύο αξιωματικούς της ΕΛΔΥΚ και τον Ελληνα Κύπριον οδηγόν και τραυματίσαντες σοβαρώς τον τρίτον αξιωματικόν της ΕΛΔΥΚ".

Την ίδια άποψη υποστήριξε και ο μοναδικός

επιζήσας του μακελειού Παναγιώτης Ταρσούλης, ο οποίος αφηγήθηκε στους δημοσιογράφους (Φιλελεύθερος 13.5.1964):

"Οι Τούρκοι τρομοκράται μας επυροβόλησαν απροκλήτως και εν ψυχρώ όταν διεπίστωσαν εκ των ταυτοτήτων μας ότι είμεθα αξιωματικοί της ΕΛΔΥΚ.

Κατάγομαι εκ Καλαμάτας και υπηρετώ εις την ΕΛΔΥΚ ως λοχαγός. Χθες είχα συναντηθεί με τον ταγματάρχην Πούλιο και τον Λοχαγόν Καποτάν, οι οποίοι με παρεκάλεσαν να τους δείξω τας αρχαιότητας της Σαλαμίνας. Δεν είχαμεν αυτοκίνητον και συνήντησα τον αστυνομικό Παντελίδην, τον οποίον και παρεκάλεσα να μας μεταφέρει εις την Σαλαμίνα.

Επισκέφθημεν τας αρχαιότητας της Σαλαμίνας και εξεκινήσαμεν διά να επιστρέψωμεν εις Λευκωσίαν. Εμείς δεν εγνωρίζαμεν την Αμμόχωστον. Διά κακήν μας τύχην ακολουθήσαμε λανθασμένην οδόν και εισήλθομεν ούτω εντός των τειχών εις την Παλαιάν Αμμόχωστον, εκ της πλευράς του λιμένος, εξ όσων ενθυμούμαι.

Μόλις αντελήφθημεν το λάθος μας εκάμαμεν στροφήν διά να επιστρέψωμεν. Εις το σημείον αυτό μας εσταμάτησαν πέντε Τούρκοι ο εις εκ των οποίων έφερε πολιτικήν ενδυμασίαν. Μας διέταξαν να κατέλθωμεν του αυτοκινήτου και δείξωμεν τας ταυτότητας μας. Ευθύς ως επιδείξαμεν τας ταυτότητάς μας απροκλήτως και εν ψυχρώ ήρχισαν να νας πυροβολούν.

Εκ του σημείου αυτού δεν ενθυμούμαι τι επηκολούθησε.

Απαντών εις διαφόρους ερωτήσεις δημοσιογράφων ο λοχαγός Ταρσούλης είπε: "Ούτε εγώ αλλ' ούτε και ο λοχαγός Καποτάς μετεφέραμεν οιονδήποτε όπλον. Ο Ταγματάρχης Πούλιος έφερεν υπηρεσιακόν πιστόλι τύπου Λούγκερ και ο αστυνομικός Παντελίδης αυτόματον τύπου Στέρλιγκ. Τα όπλα αυτά ευρίσκοντο εις το οπίσθιον κάθισμα του αυτοκινήτου μας. Ουδείς εξ ημών έφερε στολήν υπηρεσίας καθότι εξήλθομεν διά ψυχαγωγίαν.

Εις παρατήρησιν ξένου δημοσιογράφου ότι τα ανευρεθέντα όπλα ήταν το Λούγκερ και το Στέρλιγκ

και όταν εξητάσθησαν και εφάινοντο ότι είχαν χρησιμοποιηθή, ο Ταρσουλης απήντησεν: "Εμείς δεν τα εχρησιμοποίησαμεν. Φαίνεται ότι τα εχρησιμοποίησαν οι Τούρκοι εκ των υστέρων διά λόγους σκοπιμότητος".

Εις ετέραν ερώτησιν ότι οι Τούρκοι ισχυρίζονται ότι οι Έλληνες στρατιωτικοί εισήλθον εις την τουρκικήν συνοικίαν διά κατασκοπείαν, ο διασωθείς λοχαγός απήντησε:

"Πρόκειται περί βλακώδους ισχυρισμού καθ' ότι κατασκοπεία με πραγματικές ταυτότητας, άνευ φωτογραφικών μηχανών και χωρίς οι εκτελούντες τοιαύτην αποστολήν να γνωρίζουν την τουρκικήν γλώσσαν, είναι ακατανόητος".

Ο Λοχαγός Ταρσουλης ανέφερε ότι όπως πιστεύει διέφυγε τον θάνατο γιατί λιποθύμησε αμέσως και οι Τούρκοι νόμισαν ότι ήταν νεκρός.

Ο Λοχαγός Ταρσουλης τραυματίστηκε από σφαίρα στο γόνατο και από μια δεύτερη στο στήθος.

Ο Ταγματάρχης Πούλιος δέχθηκε ριπή με αυτόματο όπλο στο στήθος και την κοιλιακή χώρα, ενώ το αριστερό του πόδι είχε αποκοπεί από το γόνατο.

Ο Λοχαγός Καποτάς δέχθηκε ριπή με αυτόματο στη ράχη και ο Κύπριος Αστυνομικός Παντελίδης μεγάλο (υπέστη) τραύμα μεταξύ των ματιών του.

Το Ρόιτερ έδωσε μια διαφορετική εικόνα του επεισοδίου.

Εκπρόσωπος των Ηνωμένων Εθνών στην Αμμόχωστο δήλωσε, σύμφωνα με το πρακτορείο, ότι οι πυροβοληθέντες έφεραν πολιτικές ενδυμασίες και "μερικοί έφεραν όπλα τα οποία εχρησιμοποιήθησαν κατά την διάρκειαν του επεισοδίου".

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο οι τέσσερις Έλληνες εισήλθον από την είσοδο του λιμανιού στην παλαιά πόλη χωρίς να σταματήσουν οπότε τουρκοκύπριος "αστυνομικός" ο οποίος φρουρούσε στη περιοχή ειδοποίησε τους άλλους φύλακες που βρίσκονταν στα τείχη.

Όταν το αυτοκίνητο του, πρόσθεσε, πλησίασε την πύλη εξόδου της παλιάς πόλης ανακόπηκε οπότε οι τέσσερις Έλληνες βγήκαν από το αυτοκίνητο και

άρχισαν οι πυροβολισμοί".

Η κηδεία των δυο αξιωματικών της ΕΛΔΥΚ έγινε πάνδημη στην εκκλησία Παλλουριωτίσσης προϊσταμένου του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και παρισταμένης όλης της στρατιωτικοπολιτικής ηγεσίας του τόπου.

Οι καμπάνες των εκκλησιών ολόκληρης της Κύπρου ηχούσαν πένθιμα για δέκα λεπτά και ακολούθησε ημίωρη γενική στάση εργασίας ενώ έκλεισαν όλα τα σχολεία της νήσου.

Επιμνημόσυνο λόγο εκφώνησε ο Υπουργός Εσωτερικών και Αμυνας Πολύκαρπος Γιωρκάτζης ενώ τους δυο νεκρούς αποχαρέτησαν ένας Κύπριος πολιτικός, ο Βουλευτής Βάσος Λυσσαρίδης και ένας ελλαδίτης αξιωματικός, ο Ταγματάρχης της ΕΛΔΥΚ Δημήτριος Ιωαννίδης, μετέπειτα αόρατος δικτάτορας της Ελλάδας μετά το πραξικόπημα του 1967.

Ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης είπε στην ομιλία του:

"Μνημείο τους δεν θάναι ο τάφος που θα δεχθή τα νεκρά σώματα. Η Κύπρος όλη την ώρα τούτη της πάλης για την λευτεριά, τους θρονιάζει στην ελληνική της συνείδηση για πάντα και μια και δεν τους εμεγάλωσε με το δικό της γάλα, ζωντανούς, αθάνατους τους παίρνει μέσα στο δικό της πάνθεο στην συντροφιά του Καραολή, του Αυξεντίου, του Μάτση, των δικών της όλων, που μαρτύρησαν κι αυτοί για την Ελλάδα".

Ο Βάσος Λυσσαρίδης στην ομιλία του αποχαριετώντας τους δυο νεκρούς με τους οποίους οι ομάδες του είχαν συνεργασθεί στο παρελθόν είπε:

"Ταγματάρχα Πούλιε, Λοχαγέ Καποτά. Από μέρους των συναγωνιστών του Λόχου Ορεινών Καταδρομών σας δίνω την υπόσχεση πως δεν θα καταθέσουμε το όπλο ως την πλήρη νίκη, και την χωρίς δεσμεύσεις και χωρίς όρους ολοκληρωτική αναγνώριση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης στον Κυπριακό λαό. Την νίκη των Πανελλήνων την εγγυάται το αίμα σας και εμείς οι συναγωνιστές σας. Το αίμα σας θα γίνει αφιόνι για τους εχθρούς που θα μισήσουν την ώρα που σας δολοφόνησαν. Εμείς στεκόμαστε εγγυητές σ' αυτόν τον όρκο". Ο Ταγματάρχης της ΕΛΔΥΚ Δημήτριος Ιωαννίδης

αποχαιρετώντας τους δυο νεκρούς είπε:

"Αγαπημένοι μας Μήτσο και Βασίλη,
Περίλυπη και συντετριμμένη είναι η ψυχή μας
διά τον άδικον χαμόν σας.

Διά μίαν ακόμη φοράν το αίμα των Ελλήνων
αξιωματικών ποτίζει το δένδρον της Ελευθερίας.

Τα όπλα των δολοφόνων Τούρκων σας έδιωξαν από
κοντά μας, μαζί μας όμως θα ευρίσκεσθε πάντοτε,
διότι αι πράξεις μας και αι αποφάσεις μας θα
εμπνέωνται και θα καθοδηγούνται απο την θυσίαν σας.
Τα ονόματα σας θα γραφούν εις το Πάνθεον των Ηρώων
του Εθνους, διά να παραδειγματίζουν τας επερχομένας
γενεάς εις το πνεύμα της θυσίας.

Και οι δυο σας από της εφηβικής ηλικίας
κατετάγητε εις τον Στρατόν και εφοιτήσατε εις τα
Στρατιωτικά σχολεία από τα οποία εξήλθατε με τον
βαθμόν του αξιωματικού.

Ως μαθηταί διεκρίθητε και ηγαπήθητε από όλους
τους συμμαθητάς σας. Ως αξιωματικοί εξετιμήθητε υπό
των ανωτέρων σας και ελατρεύθητε υπό των συναδέλφων
και υφισταμένων σας.

Συνάδελφε Ταγματάρχα Μήτσο,
Εσύ δεν περίμενες να γίνης αξιωματικός διά να
πολεμήσης. Μικρό παιδί επολέμησες με τας Ομάδας του
Στρατηγού ΖΕΡΒΑ, πλάϊ στους σταυραετούς των
ΤΣΟΥΜΠΕΡΚΩΝ και της ΠΙΝΔΟΥ.

Εν συνεχεία νεαρός ανθυπολοχαγός επολέμησες
με τον εθνικόν στρατόν κατά τον αντισυμμοριακόν
αγώνα και ως Λοχαγός εθελοντής εις την ΚΟΡΕΑΝ,
έλαβες μέρος με το ελληνικόν εκστρατευτικόν Σώμα
διά τους υπέρ της ελευθερίας αγώνας, όπου ετίμησες
τα Ελληνικά Όπλα.

Τρανήν απόδειξιν των υπηρεσιών σου αποτελεί
το γεγονός ότι προήχθης επ' ανδραγαθία και ετιμήθης,
εκτός των άλλων μεταλλίων, τέσσαρας φορές διά του
χρυσού αριστείου Ανδρείας.

Ως να μη έφθαναν όλα αυτά ήλθες προσφάτως
στην ΚΥΠΡΟ, ως εγγύησις της Ελευθερίας των αδελφών
μας Ελλήνων, όπου οι άνανδροι Τούρκοι σε

εδολοφόνησαν.

Αλλά δεν υπήρξες μόνον γενναίος μαχητής. Υπήρξες και πρότυπον οικογενειάρχου, στρατιωτικής δε οικογενείας σύζυγον εδιάλεξες, διά να μπορή να παρακολουθή τους Στρατιωτικούς σου Ηρωϊσμούς.

Συνάδελφε Λοχαγέ Βασίλη,

Ακολούθησες και συ τα αχνάρια του πατέρα σου στο δρόμο της θυσίας εις τον βωμόν της Πατρίδος.

Οπως και εκείνος στα ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ το **1943**, έπεσε διά την ελευθερίαν της Πατρίδος, έτσι και συ, γνήσιο παιδί του, ύστερα από **20** χρόνια, έπεσες διά την ελευθερίαν της Ελληνικωτάτης ΚΥΠΡΟΥ.

ΑΘΑΝΑΤΟΙ ΝΕΚΡΟΙ,

Η μνήμη σας θα μείνη αιωνία και η θυσία σας δεν θα πάη επί ματαίω. Εμείς οι συνάδελφοι σας και οι Στρατιώται σας, σας υποσχόμεθα ότι θα εκδικηθούμε τον άδικο χαμό σας και θα φέρωμεν εις πέρας το έργον σας.

ΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΑΦΡΟ ΤΟ ΧΩΜΑ ΠΟΥ ΣΑΣ ΣΚΕΠΑΖΕΙ.
ΑΙΩΝΙΑ ΣΑΣ Η ΜΝΗΜΗ".